

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Statsforvalteren i Oslo og Viken
Postboks 325
1502 MOSS

Deres ref
2022/27691

Vår ref
15/1212-20

Dato
16. januar 2023

Svar på henvendelse om tolkning av vernskogregler

Vi viser til deres brev av 28. oktober 2022 hvor dere ber Landbruks- og matdepartementet om å vurdere betydningen av lokal vernskogforskrift for Hvaler kommune (FOR-1979-10-02-2) når det kommer til felling av trær på bolig- og hytteeiendommer.

Vedlagt oversendelsen følger brev fra Fredrikstad kommune av 13. september 2022 og brev fra Hvaler hytteforening av 8. september 2022 inkludert en juridisk vurdering fra Advokatfirmaet Nicolaisen. Det fremgår av korrespondansen at Hvaler kommune og Hvaler hytteforening har ulikt syn på forskriftens virkeområde, herunder om den også skal gjelde for felling av trær på bolig- og hytteeiendommer.

Dere stiller spørsmål om et generelt vern av trær på fritidseiendommer bør forankres med hjemmel i plan- og bygningsloven, eller om disse eiendommene kan omfattes av en vernskogforskrift gitt med hjemmel i skogbruksloven.

Departementet vil først peke på at skogbruksloven § 12 åpner for at det kan etableres vernskogområder gjennom lokal forskrift. Myndigheten til å fastsette slik forskrift er lagt til statsforvalteren. Det følger videre av bestemmelsen at forskriften *skal* fastsette grensene for vernskogen og gi regler for forvaltningen av skogen. Det *kan* også fastsettes regler om meldeplikt. Loven § 12 viderefører i stor grad innholdet i §§ 32 og 33 i den tidligere skogbruksloven.

Etablering av vernskogområder kan tjene ulike formål. Det følger av § 12 første ledd at skog skal være vernskog når skogen tjener som vern for annen skog eller gir vern mot naturskader. Det samme gjelder områder opp mot fjellet eller ut mot havet der skogen er sårbar og kan bli ødelagt ved feil skogbehandling.

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Avdeling for skog- og
ressurspolitikk

Saksbehandler
Kristian Buan
22 24 91 58

Den lokale vernskogforskriften for Hvaler kommune trådte i kraft 30. november 1979, og har hatt en virketid på over 43 år. Forskriften stiller krav om forhåndsmelding i enkelte tilfeller. Forskriften lyder:

Plikt til særskilt forhåndsmelding til skogoppsynet om hogst og krav om blinking av skogoppsynet eller den det godkjenner, skal for Hvaler kommune i Østfold bare gjelde i følgende tilfeller:

- 1. Ved all avvirkning av tømmer i skogbeltet nærmest sjøen, dvs. innen avstand av 300 meter fra strandkanten.*
- 2. Ved flatevis avvirkning nærmere enn 100 meter fra helårs boliger og jordbruksområder.*
- 3. Ved avvirkning av tømmer på impedimentområder, dvs. mark med en produksjonsevne på under 0,1 m³ pr. da. pr. år. Disse områder fremgår av det økonomiske kartverk.*

For øvrig kan avvirkning skje uten særskilt godkjenning eller utblinking i henhold til § 33 i lov om skogbruk og skogvern.

Bestemmelsene i § 33 2. og 3. ledd i lov om skogbruk og skogvern gjøres ikke gjeldende for Hvaler kommune i Østfold.

Når det gjelder spørsmålet om forskriften og reglene om meldeplikt også gjelder felling av trær på bolig- og hytteeiendommer innenfor vernskogområdet, vil dette etter departementets mening måtte bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfelle. Virkeområdet for skogbruksloven § 2 slår fast at loven gjelder for all skog og skogsmark. Hva som skal anses som skog er nærmere omtalt i lovens forarbeider, Ot. prp. nr. 28 (2004-2005) side 79, og inneholder en avgrensning mot trær i hager og parker.

Hva som ligger i hagebegrepet, er imidlertid ikke nærmere regulert. I praksis kan det være store forskjeller på en bolig- eller fritidseiendom. Eiendommer med en opparbeidet hage vil naturlig falle utenfor virkeområdet for vernskogbestemmelsen iht. forarbeidene, mens en bolig- eller fritidseiendom på naturtomt kan anses å være omfattet av virkeområdet. Dette må som nevnt vurderes konkret. Det at forskriften i punkt 1 bruker begrepene «avvirkning» og «tømmer» er etter departementets vurdering ikke ensbetydende med at forskriften kun skal gjelde hogst av en viss størrelse.

Departementet mener derfor at verken skogbruksloven eller vernskogforskriften er til hinder for at kommunen kan legge til grunn at reglene om meldeplikt også gjelder bolig- og hytteeiendommer i vernskogområdet for å ivareta skogens funksjon som vernskog.

Når det gjelder spørsmålet om et generelt vern av trær på fritidseiendommer bør forankres med hjemmel i plan- og bygningsloven, eller om disse eiendommene kan omfattes av en vernskogforskrift gitt med hjemmel i skogbruksloven, vil departementet vise til at det i all hovedsak er klimaaspektet som ligger til grunn for skogens funksjon som vern, og at faren for ødeleggelse av skogressursene er det sentrale for vernskogbestemmelsen. Skogbruksloven

§ 12 er ikke en bestemmelse om fredning av skog, og vernskog må ikke forveksles med skogvern eller områdevern (skog vernet av hensyn til naturmangfold). I slike tilfeller er det miljøaspektet og friluftslivet som står sentralt, og en eventuell verneprosess bør da ta utgangspunkt i vernereglene i naturmangfoldloven. Når det kommer til en eventuell bruk av plan- og bygningslovens regler, viser departementet til at det er Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) som er ansvarlig myndighet, og at det er naturlig at KDD tar stilling til spørsmål om tolkning av plan- og bygningslovens virkeområde. Departementet er for øvrig kjent med at blant annet Oslo kommune i sin småhusplan (reguleringsplan for småhusområder i Oslos ytre by, S4220) har bestemmelser i § 6 punkt 6.7 som gjelder bevaring av større trær ved plassering av nye tiltak.

Med hilsen

Hanne Klægstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Kristian Buan
prosjektleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer